

مقایسه تعداد شاغلین به تفکیک فعالیت‌های عمده اقتصادی

(بهار ۱۳۹۹ - بهار ۱۴۰۰)

عنوان	مقایسه تعداد شاغلین به تفکیک فعالیت‌های عمده اقتصادی (بهار ۱۳۹۹- بهار ۱۴۰۰)	
شماره	۹۹-۱۵	
ناشر	مرکز آمار و اطلاعات راهبردی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
تهیه کننده	علیرضا زاهدیان	
تاریخ انتشار	مرداد ماه ۱۴۰۰	
کلید واژه	فعالیت های اقتصادی، شاغل	
نشانی	تهران، خیابان دکتر فاطمی، روبروی هتل لاله، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، طبقه چهارم	
تلفن و دورنگار	۸۸۹۵۵۰۳۳ و ۸۸۹۵۵۰۳۴	
پست الکترونیک و وبگاه	https://ssicenter.mcls.gov.ir	

"حق مالکیت معنوی این نشریه متعلق به مرکز آمار و اطلاعات راهبردی است و استفاده از آن با ذکر ماخذ، بلا مانع است."

مقدمه

معمولا بازار کار هر کشور از ابعاد مختلف توسط تحلیل‌گران آمارهای بازار کار مورد بررسی و رصد قرار می‌گیرد که در این بین تحلیل شاخصهایی مانند نرخ بیکاری، نرخ مشارکت اقتصادی و نسبت اشتغال از عمومیت و اهمیت بیشتری برخوردار است. علاوه بر این‌ها تحلیل روند تعداد شاغلین از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است زیرا علاوه بر ارائه تصویری از حاصل فعالیت‌های اشتغال‌زایی، بخشی کلیدی از دلایل نوسانات و تغییرات سایر شاخصها را نیز تبیین می‌کند. در این گزارش سعی شده است با بررسی تغییرات تعداد شاغلین در بهار سال ۱۴۰۰ نسبت به بهار سال ۱۳۹۹، به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی منتخب که نسبت به سایر فعالیت‌ها از تعداد شاغلین بیشتری برخوردار هستند، تصویری از تاثیر شیوع بیماری کرونا در کشور در بهار ۱۴۰۰ ارائه شود. منبع آمارهای ارائه شده، فایل خام نتایج آمارگیری از نیروی کار مرکز آمار ایران در بهار سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ است.

تعاریف و مفاهیم

- تعاریف و مفاهیم مورد استفاده در این گزارش عیناً "تعاریف و مفاهیم طرح آمارگیری از نیروی کار مرکز آمار ایران است.
- در این گزارش شاغلین ۱۰ ساله و بیشتر مبنای محاسبات قرار گرفته‌اند که این موضوع باعث می‌شود سرجمع شاغلین اندکی با گزارشهای رسمی مرکز آمار ایران که بر اساس شاغلین ۱۵ ساله و بیشتر تنظیم می‌شوند، تفاوت داشته باشد.

۱- سرجمع تعداد شاغلین ۱۵ساله و بیشتر

همانگونه که در جدول ۱_ مشاهده می‌شود تعداد شاغلین در بهار ۱۴۰۰ نسبت به بهار سال ۱۳۹۹ بیش از ۷۱۳,۲۴۷ نفر افزایش داشته است که دلیل اصلی این افزایش، کاسته شدن شدت تاثیر شیوع بیماری کرونا در کنار رونق اشتغال در برخی از زیر بخش‌ها بوده است که در ادامه جزئیات بیشتری ارائه خواهد شد.

جدول ۱- سرجمع تعداد شاغلین ۱۵ ساله و بیشتر

۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
۲۳,۶۷۵,۸۹۴	۲۲,۹۶۲,۶۴۷	۲۴,۴۶۱,۹۲۹	بهار
۷۱۳,۲۴۷	-۱,۴۹۹,۲۸۲	-	تفاوت

۲- بررسی تعداد شاغلین به تفکیک فعالیتهای اقتصادی عمده (۱۰ ساله و بیشتر)

تفاوت بهار ۱۳۹۹ با بهار ۱۴۰۰	بهار ۱۴۰۰	بهار ۱۳۹۹	بهار ۱۳۹۸	فعالیت اقتصادی
-۱۴,۰۰۷	۴,۲۷۴,۷۱۵	۴,۲۸۸,۷۲۳	۴,۶۶۳,۶۸۱	بخش کشاورزی
۳۸۱,۳۰۷	۳,۳۳۱,۵۵۴	۲,۹۵۰,۲۴۷	۳,۰۰۱,۲۲۸	بخش ساختمان
-۲,۵۳۶	۱۲۴,۷۳۴	۱۲۷,۲۷۰	۱۱۹,۴۹۱	بخش نفت
۲۵,۴۶۹	۱۴۰,۷۸۷	۱۱۵,۳۱۹	۱۰۷,۳۳۷	بخش معدن
۱۷۰,۲۸۵	۴,۱۳۸,۸۵۲	۳,۹۶۸,۵۶۷	۴,۳۰۱,۱۳۹	بخش صنعت (بدون ساختمان، معدن و نفت)
۱۱,۲۴۵	۵۹۵,۴۹۴	۵۸۴,۲۴۹	۶۴۴,۲۶۲	صنایع مواد غذایی و آشامیدنی
-۲۰,۸۱۸	۵۴۵,۸۰۴	۵۶۶,۶۲۲	۷۰۴,۶۳۲	تولید منسوجات
-۳۶,۱۸۶	۴۳۵,۶۱۶	۴۷۱,۸۰۲	۵۲۹,۶۰۷	پوشاک
-۶,۲۵۴	۱۱۰,۱۴۹	۱۱۶,۴۰۴	۱۰۱,۱۷۲	تولید چوب و محصولات چوبی و چوب پنبه - غیراز میلمان - ساخت کالا از نی و مواد حصیری
۱۹,۶۳۳	۵۸,۴۱۹	۳۸,۷۸۶	۳۹,۸۶۲	تولید کاغذ و محصولات کاغذی
-۷,۹۸۳	۳۶,۱۵۶	۴۴,۱۳۹	۵۴,۴۷۹	انتشار و چاپ و تکثیر رسانه‌های چاپ شده
-۵۷۵	۱۳۴,۸۴۵	۱۳۵,۴۲۱	۱۲۷,۱۲۳	صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی
-۵,۴۷۴	۱۰۹,۵۲۴	۱۱۴,۹۹۸	۱۱۹,۲۸۲	تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی

فعالیت اقتصادی	بهار ۱۳۹۸	بهار ۱۳۹۹	بهار ۱۴۰۰	تفاوت بهار ۱۳۹۹ با بهار ۱۴۰۰
تولید محصولات کانی غیرفلزی	۲۸۹،۶۶۴	۲۶۵،۳۲۰	۳۰۲،۲۰۷	۳۶،۸۸۷
تولید فلزات پایه	۱۴۵،۸۸۹	۱۴۸،۲۷۳	۱۸۸،۴۳۱	۴۰،۱۵۸
تولید محصولات فلزی ساخته شده، به جز ماشین آلات و تجهیزات	۳۹۳،۰۸۶	۳۸۸،۱۹۶	۴۱۹،۱۰۵	۳۰،۹۱۰
تولید تجهیزات برقی	۱۰۱،۹۹۲	۱۲۰،۱۳۵	۹۵،۱۹۸	-۲۴،۹۳۷
تولید وسایل حمل و نقل	۲۴۵،۲۵۸	۲۵۲،۸۳۳	۲۵۴،۴۴۶	۱،۶۱۳
تولید مبلمان و مصنوعات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۶۶،۴۳۱	۲۴۱،۴۱۳	۲۴۸،۵۱۱	۷،۰۹۸
باز یافت	۵۶،۴۵۴	۶۹،۱۳۶	۷۶،۳۳۶	۷،۲۰۰
تامین برق و گاز و بخار آب گرم	۱۷۶،۳۹۱	۱۴۵،۸۵۹	۱۵۲،۹۳۷	۷،۰۷۸
بخش خدمات	۱۲،۱۶۱،۵۵۷	۱۱،۴۱۲،۹۹۰	۱۱،۵۷۳،۱۲۵	۱۶۰،۱۳۴
فروش و نگهداری و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت و خرده فروشی سوخت خودرو	۷۶۸،۱۳۴	۷۵۰،۶۸۵	۸۰۵،۵۵۶	۵۴،۸۷۱
عمده فروشی و حق العمل کاری بجز وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت	۳۵۶،۹۷۱	۳۵۲،۶۰۶	۳۹۵،۳۴۸	۴۲،۷۴۱
خرده فروشی - بجز وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت - و تعمیر کالاهای شخصی و خانگی	۲،۱۳۶،۶۷۹	۲،۳۵۶،۶۰۰	۲،۴۱۸،۸۱۳	۶۲،۲۱۴
هتل و رستوران	۳۷۱،۱۴۱	۲۸۰،۸۴۸	۲۵۵،۲۲۷	-۲۵،۶۲۱
حمل و نقل زمینی و حمل و نقل از طریق خط لوله	۲،۱۳۶،۶۷۹	۱،۹۴۲،۴۸۱	۱،۹۷۱،۶۸۱	۲۹،۲۰۰
حمل و نقل آبی	۱۴،۱۳۲	۱۳،۶۹۸	۲۳،۶۷۰	۹،۹۷۲
حمل و نقل هوایی	۲۰،۴۵۷	۱۱،۶۳۱	۲۰،۰۷۶	۸،۴۴۵

فعالیت اقتصادی	بهار ۱۳۹۸	بهار ۱۳۹۹	بهار ۱۴۰۰	تفاوت بهار ۱۳۹۹ با بهار ۱۴۰۰
پست و مخابرات	۱۲۱،۲۷۷	۱۲۵،۶۴۳	۱۱۰،۵۸۷	-۱۵،۰۵۶
واسطه‌گری‌های مالی	۳۳۰،۸۴۱	۳۳۱،۱۷۴	۳۱۰،۹۰۷	-۲۰،۲۶۷
فعالیت‌های مربوط به املاک و مستغلات	۱۷۸،۷۵۳	۱۶۸،۷۵۰	۲۰۰،۳۱۳	۳۱،۵۶۳
اداره امور عمومی و دفاع و تامین اجتماعی اجباری	۱،۳۶۰،۷۴۹	۱،۳۲۷،۹۰۵	۱،۴۰۹،۸۲۴	۸۱،۹۱۹
آموزش	۱،۴۵۵،۲۷۶	۱،۳۲۵،۱۶۳	۱،۲۴۰،۳۴۰	-۸۴،۸۲۴
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۷۰۶،۷۵۳	۷۴۸،۳۰۸	۷۰۲،۴۴۲	-۴۵،۸۶۶

– تعداد شاغلین بخش کشاورزی در بهار ۱۴۰۰ نسبت به بهار سال قبل ۱۴۰۰۷ نفر کاهش یافته است که نشان از توقف رشد اشتغال در بخش مذکور دارد.

– شاغلین بخش ساختمان در بهار ۱۴۰۰ نسبت به بهار سال قبل ۳۸۱،۳۰۷ نفر افزایش یافته است. بر این اساس می‌توان گفت فعالیت‌های ساخت و ساز کشور مجدد افزایش پیدا کرده است و انتظار می‌رود بخش‌هایی از صنعت مانند تولید سیمان، کاشی و سایر مصالح ساختمانی با رونق مواجه شوند. بنابراین باید توجه داشت:

– افزایش قیمت سهام شرکت‌های تولید سیمان، کاشی و مصالح ساختمانی دور از انتظار نیست و این موضوع باید مورد بررسی دقیق صندوق‌های زیر نظر وزارتخانه قرار گیرد.

- در صورتی که واردات محصولات ساختمانی همانند سالهای ۸۸ تا ۹۲ به حد بی‌رویه برسد اشتغال در بخش صنعت مربوط به تولید این محصولات تغییر چندانی نخواهد کرد.
- همانگونه که انتظار می‌رفت شاغلین بخش معدن با ۲۵،۴۶۹ نفر افزایش همچنان روند افزایشی دارد.
- بخش‌های تولید منسوجات با ۲۰،۸۱۸ نفر کاهش و پوشاک با ۳۶،۱۸۶ نفر کاهش تعداد شاغلین همچنان تحت تاثیر رکود حاصل از شیوع بیماری کرونا قرار دارند.
- تعداد شاغلین بخش تولید مواد و محصولات شیمیایی ۵۷۵ نفر کاهش داشته است. بنابراین این می‌توان گفت این بخش که تحت تاثیر افزایش تقاضا برای مواد ضد عفونی و شوینده افزایش پیدا کرده بود به حالت اشباع رسیده است.
- تعداد شاغلین در بخش تولید محصولات فلزی ساخته شده و با ۳۰۹۱۰ نفر افزایش به ۴۱۷،۳۱۷ نفر رسیده است که نشان می‌دهد این بخش در حال تبدیل به یک بخش عمده اقتصادی است. بنابراین باید توجه داشت برای کوتاه کردن دست دلالها از مواد اولیه مورد نیاز این بخش رونق این بخش را بیش از پیش افزایش خواهد داد.
- شاغلین بخش تولید تجهیزات برقی ۲۴۹۳۷ نفر کاهش داشته است. بدیهی است کاهش سهم رقبای خارجی در این بخش باعث شد بسیاری از شرکتهای زیان ده این بخش به سود ده تبدیل شوند و اگر بتوان با کنترل قاچاق و حمایت‌هایی همانند حمایت‌هایی که از صنعت خودرو سازی به عمل آمده است، روند فعلی را حفظ کرد این بخش نیز به یکی از بخشهای اصلی اشتغال‌زایی تبدیل خواهد شد.

- همانگونه که انتظار می‌رفت، با حمایت‌هایی که از بخش تولید وسایل حمل و نقل صورت گرفته است تعداد شاغلین این بخش ۱۶۱۳ نفر افزایش یافته است. این در حالی است که بسیار از شرکای خارجی این بخش تحت تاثیر تحریم‌ها تعهدات خود را رها کردند.
- افزایش ۷۰۹۸ نفری در تعداد شاغلین بخش تولید مبلمان و مصنوعات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر را می‌توان به کاهش قدرت خرید مردم در داخل و باز و بسته شدن مرزها تحت شرایط کونایی دانست.
- افزایش ۷۲۰۰ نفری شاغلین بخش بازیافت این نکته تاکید می‌کند که قواعد و مقررات این بخش از جنبه بکارگیری کارگران خارجی و کار کودک، فرآیند جمع‌آوری ضایعات خانگی و صنعتی و همچنین فناوری باز یافت باید به دقت مورد بررسی متخصصین قرار گیرد.
- بخش فروش و نگهداری و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت و خرده فروشی سوخت خودرو که در بهار ۱۳۹۹ با کاهش تعداد شاغلین مواجه شده بودف در بهار ۱۴۰۰ با افزایش ۵۴۸۷۱ نفر تعداد شاغلین روبرو شده است.
- شاغلین بخش عمده‌فروشی و حق‌العمل کاری بجز وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت که در بهار ۱۳۹۹ کاهش یافته بود در بهار ۱۴۰۰ به تعداد ۴۲۷۴۱ نفر افزایش داشته است.
- شاغلین بخش خرده فروشی با ۶۲۲۱۴ نفر افزایش همچنان به روند افزایشی خود ادامه داده است.
- شاغلین بخش هتل و رستوران ۲۵۶۲۱ نفر کاهش یافته است که این کاهش به شیوع کرونا مربوط می‌شود ولی از شدت کاهش کاسته شده است.

- شاغلان بخش حمل و نقل زمینی که تحت تاثیر شیوع کرونا با کاهش مواجه شده بود در بهار ۱۴۰۰ به تعداد ۲۹۲۰۰ نفر افزایش داشته است.
- با کاهش محدودیتهای کرونایی، شاغلان بخش حمل و نقل هوایی ۸۴۴۵ نفر افزایش داشته است.
- بخش اداره امور عمومی ۸۱۹۱۹ نفر افزایش تعداد شاغلان داشته است که به تجمع مجوزهای استخدام مربوط می شود و انتظار می رود مجدد روند کاهشی پیدا کند.
- بخش آموزش با ۸۴۸۲۴ نفر کاهش تعداد شاغلان روند کاهشی خود را ادامه داده است.
- بخش بهداشت و مددکاری اجتماعی ۴۵۸۶۶ نفر کاهش تعداد شاغلان داشته است که بیشتر به کاهش فعالیت های مطبها و کلینیکهای خصوصی تحت تاثیر شیوع کرونا مربوط می شود.